

شناسه	مقررات - دستور جلسه شماره (۲)	تاریخ	۱۴۰۱/۰۳/۳۰
عنوان	بررسی چگونگی اعمال نرخ صفر مالیاتی افزایش سرمایه از محل سود تقسیم نشده شرکت های ثبت شده در سازمان بورس		
مرجع طرح	شورای گفت و گوی آذربایجان غربی، گروه صنعتی سپاهان، شرکت شهید و شرکت خدمات انفورماتیک		
شرح دستور	<p>شورای عالی هماهنگی اقتصادی مصوبه ای را به شماره ۵۸۸۴۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۶ جهت تشویق سرمایه گذاری شرکت ها با موضوع محاسبه مالیات بر درآمد با نرخ صفر در مورد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکت های ثبت شده در سازمان بورس اوراق بهادار که به حساب سرمایه منتقل شده اند؛ ابلاغ نمود.</p> <p>بند (ب) این مصوبه چنین اشعار می دارد:</p> <p>"جهت تشویق سرمایه گذاری بیشتر شرکت ها و ترغیب آنها به عدم تقسیم بخش بیشتری از سود اکتسابی و استفاده از منابع حاصل برای افزایش سرمایه و در نتیجه توسعه خطوط تولید و ایجاد فرصت های شغلی جدید و همچنین کاهش نیاز به اخذ وام از شبکه بانکی، در سال ۹۷، مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار که به حساب سرمایه منتقل می شود (موضوع ماده ۱۰۵ قانون مالیات های مستقیم) مشمول نرخ صفر باشد."</p> <p>پیرو این مصوبه، سازمان امور مالیاتی طی بخشنامه شماره ۷۹/۹۷/۲۳۰/ص مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۲۳ مصوبه فوق را جهت اجرا و اقدام لازم در سال ۹۷ به ادارات کل امور مالیاتی ابلاغ نمود و به دنبال سوالات و ابهامات پیش آمده برای ذینفعان، بخشنامه شماره ۱۳۹/۹۷/۲۰۰ مورخ ۹۷/۱۰/۱۲ را صادر نمود. طبق این بخشنامه، موارد ذیل اعلام گردید:</p> <p>- شرکت هایی که تا تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ نزد سازمان بورس اوراق بهادار ثبت شده باشند، در صورتی که از ابتدای سال ۹۷ لغایت ۹۷/۱۲/۲۹ سود تقسیم نشده سال جاری وفق ترتیبات قانونی مقرر (ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکت ها) به حساب سرمایه منتقل شده یا می شود با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط، امکان استفاده از مفاد بند (ب) مصوبه مورد نظر را دارا خواهند بود.</p> <p>- بدیهی است در صورتی که اینگونه شرکت ها به ترتیب فوق عمل نموده و حائز شرایط لازم جهت استفاده از مفاد مصوبه صدر الذکر باشند مالیات سود تقسیم نشده آنان در صورت پرداخت، وفق مقررات مربوط قابل استرداد و یا احتساب با بدهی های مالیاتی آنها می باشد.^۱</p> <p>در این خصوص، پاسخ سازمان امور مالیاتی در ارتباط با استعلام صورت گرفته طی نامه شماره ۲۰۰/۱۲۳۵/ص مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۷ به شرح ذیل است:</p>		

^۱ بند ف قانون بودجه سال ۱۴۰۱: به منظور تشویق سرمایه گذاری در شرکتهای پذیرفته شده در بورس و فرابورس و ترغیب آنها به عدم تقسیم بخش بیشتری از سود اکتسابی و استفاده از منابع حاصل برای افزایش سرمایه و در نتیجه توسعه بخش های تولیدی و ایجاد فرصت های جدید شغلی در سال ۱۴۰۱ مالیات درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکتهای مذکور که به حساب سرمایه انتقال می یابد (موضوع ماده ۱۰۵ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳) مشمول نرخ صفر مالیاتی است.

پاسخ سازمان امور مالیاتی

بر اساس مفاد بخشنامه شماره ۱۳۹۷/۹۷/۱۳۹ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۶ شرکتی که تا تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ نزد سازمان بورس اوراق بهادار ثبت شده باشند، در صورتی که از ابتدای سال ۱۳۹۷ لغایت ۱۳۹۷/۱۲/۲۹ سود تقسیم نشده سال مالی قبل آنان حسب تصمیم مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام حداکثر تا پایان سال جاری و طبق ترتیبات قانونی مقررات ثبت الزامات سرمایه در اداره ثبت شرکتها به حساب سرمایه منتقل شده یا می شود با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوطه امکان استفاده از مفاد بند (ب) مصوبه مورده نظر را دارا خواهند بود.

با عنایت به مراتب فوق، ضمن تأکید بر اینکه سازمان امور مالیاتی کشور به عنوان دستگاه اجرایی متولی وصول مالیات صرفاً مکلف به اجرای قوانین مصوب توسط مراجع ذیصلاح می باشد، لازم به ذکر است شرکت های مزبور که سود تقسیم نشده سال مالی ۹۶ شرکت را تا پایان سال ۱۳۹۷ با رعایت مقررات به حساب سرمایه منتقل نمایند، مشمول مقررات یادشده خواهند بود.

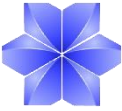
به دنبال مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی، شرکت های بزرگی اقدام به افزایش سرمایه برای بهره مندی از تسهیلات مقرر نمودند، لیکن به دلایل ذیل بخشنامه سازمان امور مالیاتی و رویه سازمان در اجرای مصوبه شورای هماهنگی سبب شده است که کمتر شرکتی بتواند از این مشوق استفاده نماید:

• تاریخ و مدت اجرای این مشوق، در مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی و بخشنامه سازمان امور مالیاتی سال ۹۷ لحاظ شده است؛ لیکن با توجه به آنکه سال مالی بخش عمده ای از شرکت های فعال در کشور، پایان اسفند ماه ۹۶ بوده و قانوناً تا پایان تیر ماه سال ۹۷ موظف به برگزاری مجامع عمومی و تقسیم سود عملکرد سال ۹۶ بوده اند، بنابراین با عنایت به زمان ابلاغ مصوبه شورا و بخشنامه سازمان امور مالیاتی، این مشوق بلااثر شده است. لازم به ذکر است دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی طی نامه شماره ۱۰/۱/۱۱۰۸۱/ص مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۲۷ و نامه شماره ۱۰/۱/۲۵۳۲/ص مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۰۴ از معاون اقتصادی ریاست جمهور درخواست نمود تا با طرح این موضوع در شورای هماهنگی اقتصادی، مدت اجرای این مصوبه تا پایان شهریور ماه ۹۸ تمدید شود.

• برخی از شرکت های بزرگی اقدام به طی پروسه قانونی افزایش سرمایه برای بهره مندی از تسهیلات مقرر در مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی نموده و توانسته اند در روزهای پایانی سال ۹۷، اسناد و مدارک مقرر قانونی را از طریق سامانه ذیربط اداره ثبت شرکت ها برای افزایش سرمایه از سال و شماره پیگیری و رسید مربوطه را در سال ۹۷ دریافت نمایند؛ لیکن با توجه به روزهای پایانی سال و تعطیلات اداره ثبت شرکت ها اقدام به تایید و آگهی نموده و لذا ادارات امور مالیاتی ثبت افزایش سرمایه را خارج از موعد قانونی مصوبه مذکور تلقی نموده و بدین ترتیب نیت قانون گذار برآورده نشده است.

• بخشنامه سازمان امور مالیاتی شرکت های بزرگی که سال مالی آن ها از نیمه دوم سال شروع می شود را ملحوظ نظر قرار نداده و مدت زمان بسیار محدودی برای طی پروسه ثبت افزایش سرمایه لحاظ شده است.

لازم به ذکر است مشکلات مذکور طی نامه ۱۰/۱/۱۱۴۷/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ به معاون وقت اقتصادی رییس جمهور ارسال گردید، لیکن پاسخی دریافت نشده است.

۱. در مورد افزایش سرمایه بخشی از فرآیند در اختیار مودی قرار دارد و بخشی که مربوط به موضوعات اداری و ثبت است از دست مودی مالیاتی خارج بوده و منطقی نیست به این بهانه که مراحل ثبت افزایش سرمایه چون در زمان تعیین شده صورت نگرفته، مودی از امکان بهره بردن از این مشوق مالیاتی محروم شود. به بیانی دیگر تهیه گزارش افزایش سرمایه توسط مودیان تا پایان سال ۹۷ و أخذ نظر بازرس و برگزاری مجمع از جمله فرایندهایی است که تحت اختیار مودی می باشد ولی ارسال صورتجلسه برای ثبت و انجام فعالیت ثبتی نیازمند مدت زمانی است و تحت اختیار مودی قرار ندارد و نمی توان به صرف اینکه افزایش سرمایه آن ها در سال ۹۷ روزنامه رسمی نشده است، مودیان را از این مشوق محروم نمود.

۲. در قانون تجارت یکی از طرق افزایش سرمایه، سود انباشته و سود تقسیم نشده است و در مصوبه شورای هماهنگی قید سود تقسیم نشده تصریح شده است. سود تقسیم نشده دقیقاً سودهای انباشته سنوات قبل از ۹۷ می باشد و بسیاری از شرکت ها ممکن است تا سود را تقسیم نکنند و انباشته باشد تا پشتوانه ای برای منابع شرکت باشد و مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی نیز درباره این بخش قید زمانی تعیین نکرده؛ اما در بخشنامه آمده سود تقسیم نشده مربوط به سال ۹۶ که با مصوبه در تضاد است. به طور مثال شرکت خدمات انفورماتیک در تاریخ ۹۷/۵/۱۵ مجمع عمومی شرکت را به منظور افزایش سرمایه تشکیل داده است و در تاریخ ۹۷/۰۶/۱۲ هم برای ثبت اقدامات لازم را انجام داده و تشریفات ثبت انجام شده ولی سازمان امور مالیاتی این افزایش سرمایه را پذیرفته است، با این استدلال که این افزایش می بایستی سال ۹۶ اعمال می شده است. در صورتی که مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی دولت در تاریخ ۹۷/۰۴/۲۶ صادر شده و بخشنامه سازمان نیز برای تاریخ ۹۷/۱۰/۱۲ می باشد. با اینکه مصوبه برای سال ۹۷ است و تمام مراحل نیز در سال ۹۷ انجام گرفته و ثبت نیز شده، سازمان معافیت را اعمال ننموده است. همچنین مالیات سال ۹۶ عمده شرکت ها قطعی و پرداخت شده است. حتی شرکت ها پذیرفتند سازمان این معافیت را برای سال ۹۶ اعمال کنند؛ لیکن پاسخ سازمان امور مالیاتی این بوده که نمی توانند برای سال ۹۶ اعمال نماید زیرا مالیات قطعی شده است.

۳. در خصوص مشکل چاپ آگهی افزایش سرمایه خارج از سال ۹۷ با توجه به قوانین موجود در ارتباط با آگهی ثبت شرکت ها و مواد قانون مدنی در مورد اسناد رسمی اینطور برداشت می شود که به محض اینکه اشخاص به اداره ثبت شرکت ها اطلاع می دهند و دفتر ثبت آگهی ها امضا می شود، سند رسمی به طور کامل صادر شده است. بنابراین اگر تشریفات لازم است برای چاپ روزنامه، ارتباطی به مودی مالیاتی ندارد. همچنین آگهی تغییرات دارای دو تاریخ ثبت آگهی و چاپ روزنامه می باشد. این دو تاریخ متفاوت هستند و آثار متفاوتی نیز دارند. همچنین مرجع تصمیم گیری در خصوص افزایش سرمایه یک شرکت، مجمع عمومی صاحبان سهام است و زمانی که مجمع طبق قانون تجارت تصمیم می گیرد که افزایش سرمایه انجام شود، این امر محقق می شود و نظر سازمان امور مالیاتی در ارتباط به به ثبت رسیدن و آگهی شدن این افزایش، خلاف حقوق مالکیت صاحبان سهام است زیرا ثبت و آگهی تشریفات اعلام عمومی این اتفاق به جامعه می باشد. لازم به ذکر است قانون مرتبط با افزایش سرمایه قانون تجارت و اگر تشریفات پس از سال ۹۷ به ترتیبی باشد که آن افزایش سرمایه غیرقانونی بود یعنی گزارش بازرسی تهیه و قرائت نشود و خارج از چارچوب قانون تجارت باشد می توان گفت که افزایش سرمایه محقق نشده است.

۴. مشابه این موضوع در تجدید ارزیابی ها وجود دارد و در این خصوص در ماده ۱۰ آیین نامه تبصره ۱ ماده ۱۴۹ قانون مالیات های مستقیم چنین آمده است که "در صورتی که اشخاص حقوقی موضوع تبصره (۱) ماده ۱۴۹ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم ظرف یک سال پس از تجدید ارزیابی (شنا سایی و ثبت تجدید ارزیابی در دفاتر قانونی شرکت)، تشریفات قانون جهت انتقال مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها به حساب سرمایه و نیز ثبت افزایش سرمایه نزد مرجع ثبت شرکت ها را انجام دهند، مازاد تجدید ارزیابی که به حساب سرمایه منتقل می شود، با رعایت سایر مقررات مشمول مالیات بر درآمد نخواهد بود." در ارتباط با این ماده، اتاق

ایرادات و
مشکلات
مطروحه

<p>تعاون از اداره ثبت شرکت ها استعمال نمود و آن ها پاسخ دادند که تحویل صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده شرکت به اداره پست به منزله تحویل به اداره ثبت شرکت ها و ثبت صورتجلسه می باشد. بنابراین می توان از این استعمال در موضوع مورد بحث نیز استفاده نمود.</p>	
<p>موضوع در جلسه کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب و کار در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۸ در اتاق ایران و با حضور نمایندگانی از اتاق ایران، اتاق تعاون، اتاق اصناف، قوه قضائیه، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان بورس اوراق بهادار، سازمان امور مالیاتی، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان غربی، شرکت خدمات انفورماتیک، شرکت شهید آذربایجان غربی، انجمن صنفی شرکت های حمل و نقل ریلی و خدمات وابسته و شرکت ریل گردش ایرانیان بررسی شد و در نهایت با توجه به نظرات نماینده سازمان امور مالیاتی، اعضا تصمیم گرفتند موضوع جهت تصمیم گیری در صحن اصلی کمیته مطرح شود. اهم نظرات مدعوین در جلسه به شرح ذیل است:</p>	
<p>کریمی، کارشناس سازمان امور مالیاتی: بخشنامه این سازمان طبق مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی است و طبق این بخشنامه درباره شرکت هایی که سال مالی آنها پایان سال ۹۶ باشد در سال ۹۷ می توانند برای سود تقسیم نشده مربوط به سال گذشته از معافیت مالیاتی استفاده کنند. دیدگاه سازمان مالیاتی نسبت به مدت زمانی که این سود در شرکت انباشته شده این است که چون در مصوبه صراحتی نیست، سازمان مالیاتی چنین برداشتی داشته که فقط سال مالی ۹۶ را در نظر بگیرد و سودهای قبل از سال ۹۶ که در آن سال جمع شده باشد را نمی پذیرد. همچنین شرکت هایی که افزایش سرمایه داده اند اما در مهلت تعیین شده آن را به ثبت نرسانده و در روزنامه منتشر نکرده اند از نظر سازمان و به لحاظ قانونی نمی توانند از این معافیت بهره ببرند و همین روند نیز در بحث تجدید ارزیابی ها وجود دارد. زیرا بعضاً سازمان ثبت و سازمان بورس شرکت ها را برمی گردانند و افزایش آن ها را نمی پذیرند و صورتجلسه را عودت دهند. همچنین سازمان امور مالیاتی با دادن هرگونه معافیت مالیاتی مخالف است.</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه تخصصی</p>
<p>داود محمدی، نماینده دادستانی کل کشور: فلسفه این مصوبه را حمایت از کسب و کار است و با توجه به آن بخشنامه سازمان مالیاتی خلاف روح این مصوبه است. طبق شواهد موجود تاکنون شرکتی نتوانسته از مزایای این مصوبه بهره برد پس یعنی شورای هماهنگی اقتصادی کار عبثی انجام داده است. بخشنامه سازمان امور مالیاتی با نیت مصوبه مغایرت دارد و بدین ترتیب باید در آن علاوه بر سال ۹۶ سودهای تقسیم نشده مربوط به سال های قبل تر را هم در نظر گرفت. راجع به فرآیند ثبت افزایش سرمایه نیز باید بین وظایف مودی و سایر سازمان ها تفکیک قائل شد تا طبق رهنمودهای رهبری مبنی بر حمایت از تولید و سرمایه گذاری عمل شود. بنابراین پیشنهاد می شود تمدید اجرای این مصوبه در کنار حذف قید زمانی برای سودهای تقسیم نشده شرکت ها را ارائه شود و باید در بخشنامه سازمان مالیاتی تصریح شود که ملاک عمل درباره استفاده از این معافیت مالیاتی به زمان ثبت افزایش سرمایه در سازمان ثبت اسناد و یا انتشار آن در روزنامه ارتباطی ندارد و ملاک عمل تصمیم مجمع است.</p>	
<p>امین، نماینده سازمان بورس اوراق بهادار: این مصوبه به منظور تشویق شرکت های بورسی بوده است ولی در مورد برخی از شرکت ها تمام تشریفات افزایش سرمایه در سال ۹۷ به صورت کامل انجام نشده است و یا با تاخیر انجام شده است که در این مورد از سازمان امور مالیاتی درخواست همکاری با این شرکت ها را داریم.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • شورای عالی هماهنگی اقتصادی مصوبه مهلت ثبت افزایش سرمایه به شماره ۵۸۸۴۱ مورخه ۹۷/۰۴/۲۶ را تا شهریور ماه و یا پایان سال ۹۸ تمدید نماید. • مقررات مصوبه شماره ۵۸۸۴۱ مورخه ۹۷/۰۴/۲۶ شورای عالی هماهنگی اقتصادی به عملکرد سال ۹۷ شرکت های ثبت شده در سازمان بورس و اجرای آن در جریان سال ۹۸ تنفیذ گردد. • سازمان امور مالیاتی با بازنگری در بخشنامه شماره ۱۳۹/۹۷/۲۰۰ مورخه ۹۷/۱۰/۱۲ موارد زیر را مرتفع نماید: <ol style="list-style-type: none"> ۱- در انجام مراحل افزایش ثبت سرمایه، برای شرکت ها با سال مالی شمسی کد پیگیری اخذ شده از اداره ثبت شرکت ها را ملاک عمل قرار داده و برای شرکت هایی که سال مالی آن ها از نیمه دوم سال شروع می شود، با توجه به زمان تسلیم اظهارنامه مالیاتی عملکرد ۹۶ آن ها، یکسال از تاریخ تسلیم اظهارنامه مالیاتی برای افزایش ثبت سرمایه را مقرر نماید. ۲- تضاد بین مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی و بخشنامه سازمان امور مالیاتی در ارتباط با پذیرش سودهای انباشته را مرتفع نماید به نحوی که سودهای انباشته مربوط به سنوات قبل از سال ۹۶ نیز مورد پذیرش قرار گیرد. • از آنجایی که سازمان امور مالیاتی، مالیات شرکت های مشمول مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی را وصول نموده است، نحوه استرداد مالیات های اخذ شده را طی بخشنامه ای به مودیان مالیاتی اعلام نماید. 	<p>پیشنهاد دبیرخانه</p>
<ol style="list-style-type: none"> ۱. نامه شماره MD-۱۰۹۹ مورخ ۹۷/۰۹/۱۷ شرکت گروه صنعتی سپاهان ۲. نامه شماره ۹۸/ص/۲۱۳۰ مورخ ۹۸/۰۹/۲۳ شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان غربی ۳. نامه شماره ۱۴۰۰/ص/۱۸۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۸ اتاق بازرگانی ارومیه ۴. نامه شماره ISC/۳۱/۱۴۰۰/۸۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۵ شرکت خدمات انفورماتیک ۵. نامه شماره ۵۵/۱۹۷ مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۱ شرکت شهد مشهد ۶. نامه شماره ۱۰/۱/۱۱۰۸۱/ص مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۲۷ شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی به معاون وقت اقتصادی ریاست جمهوری ۷. نامه شماره ۱۰/۱/۲۵۳۲/ص مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۰۴ شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی به معاون وقت اقتصادی ریاست جمهوری ۸. نامه ۱۰/۱/۱۱۴۷/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی به معاون وقت اقتصادی رییس جمهوری 	<p>مدارک و مستندات پشتوانه</p>